

Expertsessie: Veilige Infrastructuur en Veilige Snelheid

09 september 2025

Wie zijn wij?

Even voorstellen

- Hessel de Jong

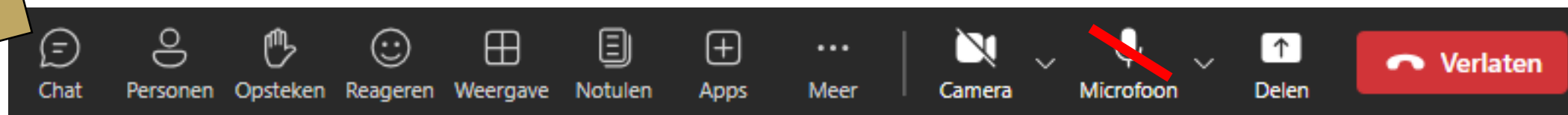

- Hillie Talens
- Edwin Thoen

Maar eerst...

...de huisregels

- Vragen stellen via de chat > tussendoor behandelen we enkele vragen

- Eventueel vragen achteraf via de mail: info@aanpakspv.nl
- Microfoon uit =
- Sessie wordt opgenomen

Wat gaan we doen?

- Over Aanpak SPV
- Thema's Veilige infrastructuur en Veilige snelheid
- Presentatie Hillie > **GOW30**
- Presentatie Edwin > **GOW60**
- Tot slot

Over Aanpak SPV

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

JULLIE!

+

kennisplatform
CROW

=

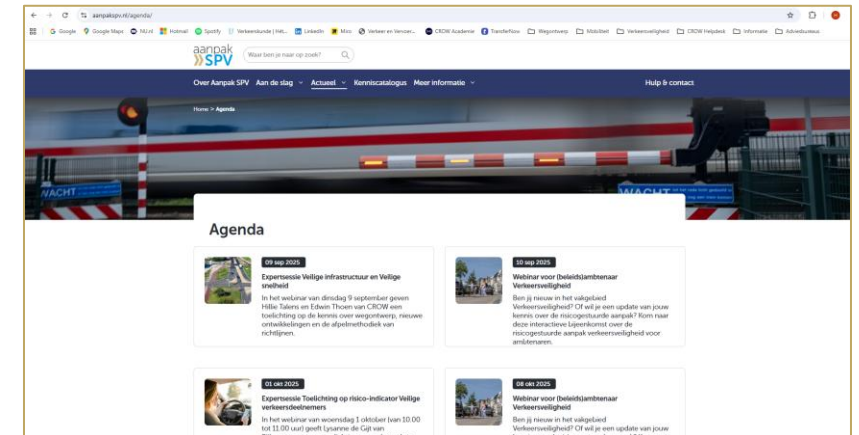
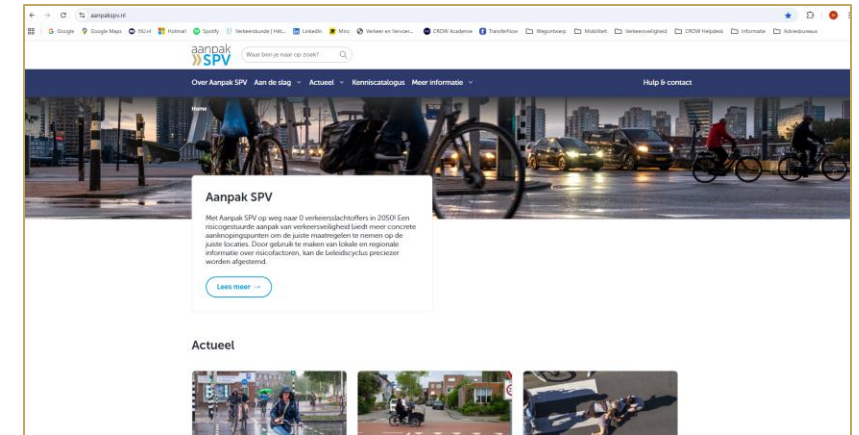
aanpak
» **SPV**

Samen vooruit met de risicogestuurde aanpak Verkeersveiligheid

www.aanpakSPV.nl

Over Aanpak SPV

- Ondersteuning van overheden met aanbieden van kennis en kennisproducten
 - Website www.aanpakspv.nl
- Focus op de praktische aanpak door:
 - Kennisoverdracht/delen van informatie en ervaringen
 - Inhoudelijke en procesmatige ondersteuning
- Ondersteuning provincies en regio's
- Kennissessies op kleinschalig niveau
- Digitale helpdesk via info@aanpakspv.nl

Thema Veilige infrastructuur

Thema Veilige snelheid

Kennisproducten Aanpak SPV

Risicogestuurde aanpak

- Vertaling van Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 naar vijf Risico-indicatoren.

Klik naar het document

				Risico-indicatoren		
		Veilige infrastructuur	Veilige snelheid	Veilige verkeersdeelnemers	Veilige voertuigen	Hoogwaardige traumazorg
SPV-beleids thema's	1	Veilige infrastructuur	✓			✓
	2	Heterogeniteit in het verkeer	✓			
	3	Technologische ontwikkelingen			✓	✓
	4	Kwetsbare verkeersdeelnemers	✓	✓	(✓)	
	5	Onervaren verkeersdeelnemers		✓		
	6	Rijden onder invloed		✓		
	7	Snelheid in het verkeer				
	8	Afleiding in het verkeer		✓		
	9	Verkeersovertreders		✓		

Veilige infrastructuur

[Klik naar het document](#)

Veilige wegvakken

Wegkenmerk **bibeko**

- ✓ Niet parkeren op of naast de rijbaan
- ✓ Fysieke rijrichtingscheiding
- ✓ Oversteekvoorzieningen op wegvakken
- ✓ Geen erfaansluitingen

Wegkenmerk **bubeko**

- ✓ Fysieke rijrichtingscheiding
- ✓ Obstakelvrije zone
- ✓ Berijdbare berm
- ✓ Geen erfaansluitingen

Veilige fietsinfra

Ontwerpprincipe

1. Geen obstakels
2. Visuele geleiding
3. Voldoende breed
4. Verharding vlak, stroef, heel en schoon
5. Vergevingsgezinde rand
6. Vergevingsgezinde berm

Veilige kruispunten

Verkeersvoorzieningen

Rotonde

Vorrangskruispunt

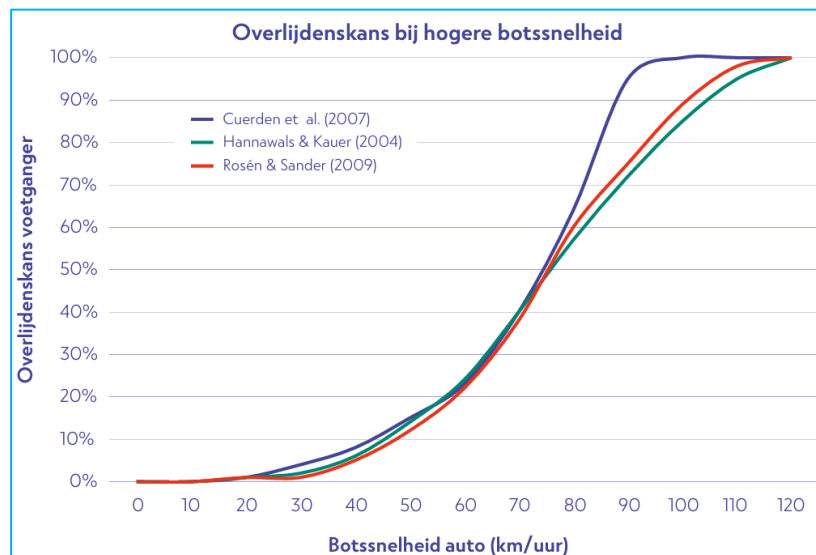
Kruispunt met VRI

Kruispunt met voorrang van rechts

Veilige snelheid

[Klik naar het document](#)

Deelindicator 1

Het aandeel gemotoriseerd verkeer dat niet harder rijdt dan de snelheidslimiet (per wegtype)

Deelindicator 2

Het aandeel gemotoriseerd verkeer dat (per wegtype) niet harder rijdt dan de veilige snelheid

Data over risico-indicatoren Infrastructuur en snelheid

The screenshot shows the website verkeersveiligheid.ndw.nu. The page is titled "Data over risico-indicatoren Infrastructuur en snelheid". It features a sidebar on the left with the logo "ndw VERKEERSVEILIGHEID" and the text "Overzicht". The main content area is divided into three sections: "Veilige Infrastructuur", "Veilige Snelheid", and "Veilige Snelheid". Each section contains several cards with icons and text describing different risk indicators.

Veilige Infrastructuur

- Kenmerk Aanwezigheid ...**
Laatste update: 10 dagen geleden
Is er een rijbaanscheiding aanwezig op wegen met een snelheidslimiet van 7...
- Kenmerk Afwezigheid p...**
Laatste update: 10 dagen geleden
Is er GEEN parkeren langs de rijbaan mogelijk op wegen met een...
- Kenmerk Afwezigheid o...**
Laatste update: 10 dagen geleden
Per wegvak, zijn er GEEN oversteekplaatsen (van fietsers en...
- Kenmerk Afwezigheid e...**
Laatste update: 3 dagen geleden
Per wegvak, zijn er GEEN erfaansluitingen op wegen met een...
- Kenmerk Gescheiden v...**
Laatste update: 10 dagen geleden
Per wegvak, is er een geslotenverklaring voor fietsers...
- Kenmerk Obstakels lan...**
Laatste update: 10 dagen geleden
Staan er onafgeschermd obstakels in de obstakelvrije zone die geldt bij de...

Veilige Snelheid

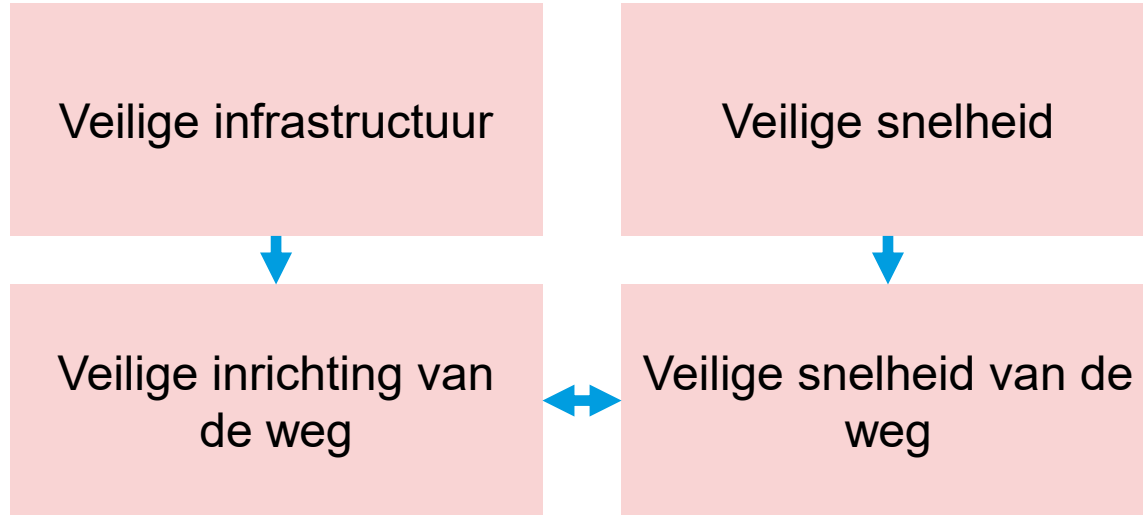
- Schatting intensiteiten ...**
Laatste update: 5 maanden geled...
Een op het Nationaal Wegenbestand gebaseerde kaart met een inschatting...
- Langsparkeren**
Laatste update: 5 maanden geled...
In deze wegkenmerkendatabase worden parkeervakken aan...
- Erfaansluitingen**
Laatste update: ongeveer 2 maan...
In deze wegkenmerkendatabase worden de inritten, ook wel bekend al...
- Versmallingen**
Laatste update: 3 maanden geled...
Met deze wegkenmerkendatabase kan worden getoetst of het wegontwerp ...
- Oversteekplaatsen**
Laatste update: 6 maanden geled...
In de wegkenmerkendatabase Oversteekplaatsen is vastgelegd waa...
- Geleiderails (middenbe...**
Laatste update: 7 maanden geled...
In deze wegkenmerkendatabase wordt de aanwezigheid van geleiderails...
- Middenbermbreedte**
Laatste update: 7 maanden geled...
In deze wegkenmerkendatabase wordt de breedte van de middenberm...
- Bomen langs de weg**
Laatste update: 6 maanden geled...
Deze wegkenmerkendatabase heeft informatie over het aantal en de...
- Voetgangersoversteek...**
Laatste update: 6 maanden geled...
Een wegkenmerkendatabase om te koppelen aan het nationaal...
- Breedtelabels fietspad**
Laatste update: 5 maanden geled...
Deze dataset geeft op landelijke schaal inzicht of de breedte van fietspaden...

Veilige Snelheid

- Snelheidslimieten**
Laatste update: 3 maanden geled...
Een shapefile van NWB wegvakken met de snelheidslimieten van ieder...
- Monitor Snelheid**
Laatste update: 6 maanden geled...
De Monitor Snelheid rapporteert jaarlijks over de opvolging van de...
- Schatting V85 alle wegen**
Laatste update: 5 maanden geled...
De S85 kaart bevat geschatte snelheden voor iedere weg in...

Klik naar de website

Veilige infrastructuur en snelheid

Wegtypen in combinatie met toegestane verkeersdeelnemers	Veilige snelheid [km/uur]
Wegen met mogelijke conflicten tussen auto's en onbeschermden verkeersdeelnemers	30
Kruisingen met mogelijke dwarsconflicten tussen auto's	50
Wegen met mogelijke frontale conflicten tussen auto's	70
Wegen waarbij frontale of zijdelingse conflicten met andere verkeersdeelnemers onmogelijk zijn	≥ 100

Tabel 1.2 Veilige snelheden voor enkele conflicttypen (bron: Wegman & Aarts, 2005).

Presentatie Hillie Talens

Gebiedsontsluitingsweg 30 km/h

Vervolg: (voorlopige) inrichtingsaanbevelingen GOW30

- Te vroeg voor richtlijnen
- Samen met het werkveld en belanghebbende partijen
- Evalueren!

Startpunt

5 kenmerken voor geloofwaardigheid:

- Wegbeeld (rechtstand, omgeving)
- Rijbaanbreedte
- Snelheidsremmers
- Wegdek
- Wegomgeving

4 aandachtspunten GOW30

- Bebouwing langs een weg
- Functies in de omgeving van de weg
- Inrichtingsniveau van de weg
- Acceptabele lengte van een GOW30 is afhankelijk van diverse omstandigheden

7 uitgangspunten GOW30

1. Er zijn twee situaties waarbij een GOW30 toe wordt gepast:
 - a) De omgeving is een reden om 30 km/uur in te stellen (zoals een school, leefbaarheid of oversteekbaarheid)
 - b) De weg is niet veilig voor 50 km/h in te richten (geen mogelijkheid voor fietspad/parallelweg, rijrichtingscheiding)
2. GOW30 is geen tijdelijke weginrichting (faseringstap) maar een permanente weginrichting
3. GOW30 alleen in bestaande situaties toepassen en niet in nieuwbouwgebieden
4. Functie GOW30: uitwisselen op kruispunten en oversteekpunten; stromen daar tussenin
5. Op een GOW30 heeft fietsverkeer en gemotoriseerd verkeer in de lengterichting prioriteit (een vorm van voorrang) vanwege de gewenst doorstroming van gemotoriseerd verkeer op een GOW
6. GOW30 wijkt qua vormgeving duidelijk af van GOW50 en in mindere mate ook van ETW30
7. GOW30 heeft altijd fietsvoorzieningen (fietsstroken of vrijliggende fietspaden)

Voorlopig voorstel: 19 inrichtingskenmerken GOW30

		Hoofdfietsroute (bijvoorbeeld fietsstraat/solitaire fietspad)	ETW bibeko	GWO bibeko
ETW bibeko	Vorm	Gelijkvloers met voorrangregeling (fiets mag in de voorrang)	Gelijkvloers/rechts gaat voor/gelijkwaardig	Gelijkvloers met voorrangregeling
	Optionele elementen	Snelheidsbeperkende maatregelen	Plateau/attentieverhogende maatregelen	Snelheidsbeperkende maatregelen
GOW bibeko	Vorm	Gelijkvloers met fiets uit de voorrang of onder strikte voorwaarde fiets in de voorrang	Gelijkvloers met uitritconstructie	Rotonde
	Optionele elementen	Attentie verhogende en/of snelheidsbeperkende maatregelen	-	Snelheidsbeperkende maatregelen

Voorkeursvormen kruispunten conform GOW50
(Basiskkenmerken kruispunten en rotondes)

13 basiskkenmerken wegontwerp
5 overige kenmerken (nieuw)

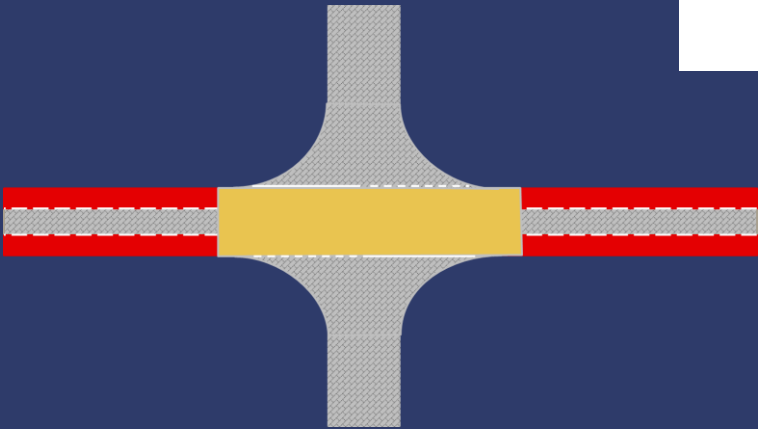
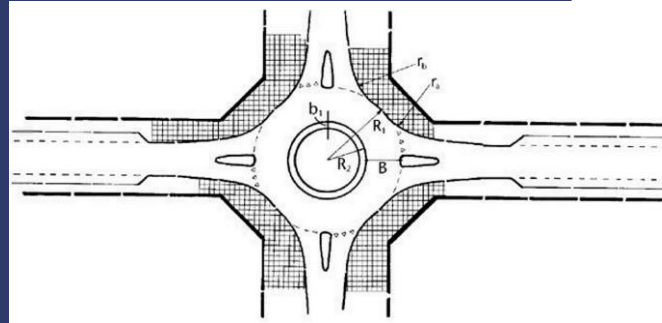
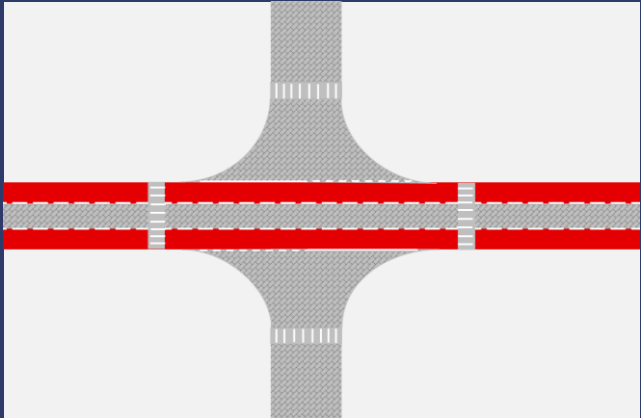
Herkenbaarheid en geloofwaardigheid

Aanpassing uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens

- [Staatscourant](#)
- Met ingang van 1 oktober 2023:
 - Limiet 30 km/h overal mogelijk binnen de bebouwde kom
 - Voorrang op 30 km/h-weg mogelijk
- [GOW30 krijgt stimulans door aanpassing Uitvoeringsvoorschriften BABW - Kennisnetwerk verkeersveiligheid \(kennisnetwerkspv.nl\)](#)

Ontwerpelementen - kruispunten

Kruispunten moeten opvallen:

- plateaukruispunt of
- andere verharding (kleur of materiaal)
- minirotonde

Ontwerpelementen - wegvakken

Snelheid remmen op cruciale punten:

- bij bushaltes
- bij scholen
- bij winkels

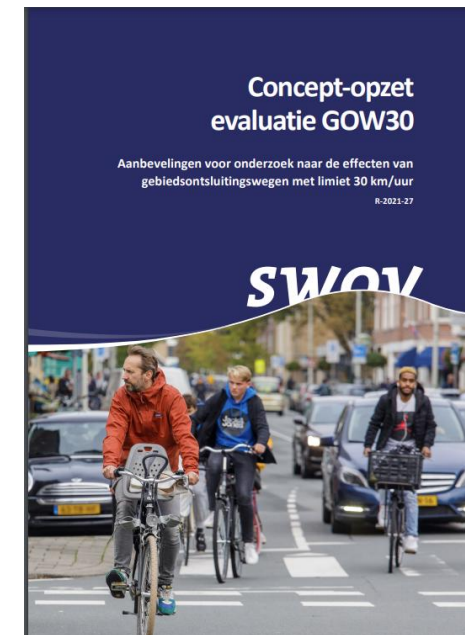
Waar veel voetgangers willen oversteken

Evaluatie

SWOV-rapport:

<https://swov.nl/nl/publicatie/concept-opzet-evaluatie-gow30>

Presentatie Edwin Thun

Gebiedsontsluitingsweg 60 km/h

- Totstandkoming
- Uitgangspunten
- Afweegkader
- Conclusies

Afweegkader
gebiedsontsluitingsweg
80 km/h en 60 km/h

Totstandkoming

- Binnen diverse regio's zijn er wegbeheerders die in de huidige situatie problemen ervaren met het snelheidsgedrag van gemotoriseerd verkeer op de GOW80 en ETW 60
- De beleving van deze wegen door aanwonenden en veelal kwetsbare gebruikers
- De verkeersveiligheid is in dergelijke gevallen in subjectief en objectief opzicht in het geding.
- Er wordt in toenemende mate een afname in 'leefkwaliteit' ervaren
- Werkgroep bestaande uit vertegenwoordiging van Provincies, Gemeenten, Ministerie I&W, OM, Politie, OV en belangenorganisaties zoals Fietzersbond, VVN, Cumela/LTO

Uitgangspunten

- Het afweegkader is geschikt voor:
 - Bestaande GOW (of ETW met een duidelijke ontsluitende verkeersfunctie)
 - Wegen buiten de bebouwde kom
- Uitgangspunt is dat reeds een multimodale netwerktoets is uitgevoerd
 - De functies van de verschillende modaliteiten (voetganger, fiets, openbaar vervoer, autoverkeer, nood- en hulpdiensten, landbouwverkeer, vrachtverkeer)
- Het schema is bedoeld om in beeld te brengen of, en in welke mate, een verlaging van de snelheid probleemoplossend en/of mogelijk is.
- In het proces is het nodig om verschillende (lokale) stakeholders te betrekken, waaronder busvervoerder, nood- en hulpdiensten, Veilig Verkeer Nederland, de fietsersbond, Cumela etc.
- GOW 60 heeft uitsluitend betrekking op reeds bestaande infrastructuur

Afweegschema GOW60

- **Uitgangspunten**
- **Aanleiding en doelstelling**
 - Noodzaak
 - Locatie
 - Oplossend vermogen
- **Netwerkeffecten**
 - Blijft het netwerk logisch?
 - Welke effecten
 - balans tussen positieve en negatieve effecten
- **Overleg met omgeving en juridische check**
- **Haalbaarheid**
 - Geloofwaardige inrichting
 - Ruimtelijke inrichting

Afweegschema GOW bubeko

Afweegschema snelheidslimiet gebiedsontsluitingswegen buiten de bebouwde kom (bubeko)

Uitgangspunten

Het afweegschema helpt bij het bepalen van de juiste snelheidslimiet op wegen buiten de bebouwde kom (bubeko) met een duidelijke gebiedsontsluitende functie. De uitgangspunten zijn:

- Er is al een multimodale netwerkstudie uitgevoerd en de weg heeft een gebiedsontsluitende functie.
- De herwaarderding van de snelheid kan gelden voor een bestaande weg of deel ervan.
- Houd rekening met tijdig overleg (lokale) stakeholders in de omgeving en het wettelijk kader.

Stap 1: Aanleiding en doelstelling

Waarom maak je een overweging tot snelheidsaanpassing?

1.1 Noodzaak:

Scherpstellen van de aanleiding

- Onderzoek wat de noodzaak is voor een snelheidsaanpassing.
- Breng de motivatie voor snelheidsaanpassing vanuit alle beleidsaspecten in beeld.

1.2 Locatie:

In kaart brengen wegvakken

- Breng de aanleiding van de snelheidsaanpassing op wegvak in kaart. Kies een logisch traject.
- Analyseer welke factoren bepalen of een snelheidslimiet van 80 km/h of 60 km/h wenselijk is.

1.3 Brede verkenning:

Zoeken naar de beste oplossing

- Onderzoek of een snelheidsverlaging de enige oplossing is. Overweeg ook andere verkeerskundige maatregelen of oplossingen uit andere domeinen.

Bereikbaarheid, Veiligheid

Lucht, Geluid, Trillingen

Waterberging, CO₂ uitstoot

Ruimtelijke ontwikkelingen

Toerisme, Recreatie

Natuur, Ecologie

Stap 2: Netwerkeffecten

Wat zijn de effecten van de te onderzoeken snelheidsaanpassing?

2.1 Netwerktrots:

Logisch netwerk

- Zorg voor een logisch netwerk, beperk het aantal snelheidsovergangen.
- Lokale snelheidsovergangen dienen minimaal 400 m uit elkaar te liggen.

2.2 Netwerktrots:

Faciliteer gewenste en beperk ongewenste netwerkeffecten

- Weeg positieve netwerkeffecten van de snelheidsaanpassing op tegen (mogelijk) negatieve netwerkeffecten.

Aaneengesloten

Lokale snelheidsaanpassing

Langzaam verkeer

Landbouwverkeer

ov

Nood- en hulpdiensten

Gemotoriseerd verkeer

Tijdig overleg met omgeving

- Zorg voor afstemming met organisaties zoals nood- en hulpdiensten, ov (concessie-verlener en concessiehouder), belangenbehartigersorganisatie voor fiets, landbouw, logistiek of verkeersveiligheid.

Toets wettelijk kader

- Toets of de snelheidsaanpassing juridisch mogelijk is. Raadpleeg hiervoor de uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens.

Stap 3: Haalbaarheid

Kan de snelheidslimiet op geloofwaardige wijze worden gerealiseerd?

3.1 Haalbaarheidstoets:

geloofwaardige inrichting

- Beoordeel het effect van de snelheidsaanpassing op wegvakniveau.

3.2 Haalbaarheidstoets:

Ruimtelijke inrichting

- Beoordeel of de snelheidsaanpassing ruimtelijk mogelijk is.

Openheid van de omgeving

Kruispunten en voorrang

Alignement

Kans op inhaalbewegingen

Beschikbare breedte rijbaan

Obstakelvrije zone

Fietsvoorzieningen

Advies en besluit snelheidslimiet

GOW 80 km/h

- Snelheidslimiet van 80 km/h.
- GOW80 Inrichting richtlijn: CROW-publicatie van het Handboek Wegontwerp.

GOW 60 km/h

- Snelheidslimiet van 60 km/h.
- GOW60 Voorlopige handreiking inrichtingskenmerken: CROW-publicatie verwacht 2026.

kennisplatform
CROW

Conclusies

- De GOW60: nieuwe, extra categorie?
- Netwerk effecten in beeld brengen, moet een integraal onderdeel zijn binnen het afwegingskader. Maak daarbij een onderscheid in de type wegen.
- De omgevingskenmerken in relatie tot de essentiële herkenbaarheidskenmerken zullen waarschijnlijk in hoge mate het succes van de GOW60 bepalen. Voorlichting daarbinnen moet daarbij hand in hand gaan.
- Zichtbaar verschil tussen een ETW60 type I en een GOW60 maar ook tussen een GOW80 en een GOW60 -> ontwikkeling voorlopige inrichtingsaanbevelingen
- Bijzondere gebruikers (OV, Landbouwverkeer, Nood- en hulpdiensten etc.) vereisen bijzondere aandacht in het proces.
- Juridische inpassing heeft dezelfde prioriteit als de vormgeving en participatie/voorlichting rondom de GOW60 (3 E's)

Tot slot

Kennisproducten Aanpak SPV

www.aanpakspv.nl

Alle kennisproducten over risicogestuurde aanpak

[Stappenplan: 'Van risicoanalyse tot uitvoeringsprogramma'](#)

[Kenniscatalogus, met artikelen over infrastructuur en snelheid](#)

- Met handige zoekfunctie

[Webpagina 'Data en informatie'](#)

- Definities van de risico-indicatoren
- Factsheet over databronnen

[Data en risico-scores Veilige infrastructuur voor alle wegbeheerders \(NDW\)](#)

- Per kenmerk een totaalscore van areaal (praktisch)
- Per kenmerk een onderbouwing van de opbouw van de data (technisch)

Kennissessies Aanpak SPV

Expertsessies 2025

- Veilige verkeersdeelnemers (samen met RWS) – 1 oktober 2025
- De 3 E's en gedragsbeïnvloeding (samen met gedragsdeskundige) – 19 november 2025

Webinar voor (beleids-)ambtenaar Verkeersveiligheid

- Nog vier dit jaar
- Algemene basiskennis over Strategisch Plan Verkeersveiligheid en de risicogestuurde aanpak + hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan

Meer informatie of aanmelden? > [KLIK!](#)

www.aanpakspv.nl

info@aanpakspv.nl

